

Teater, dans och musik

Sammanfattning

Utskottet avstyrker i betänkande 2005/06:KrU21 ett antal motionsyrkanden om teater, dans och musik med hänvisning till att samma eller snarlika frågor nyligen har behandlats av utskottet.

I detta betänkande behandlar utskottet 30 motionsyrkanden med förslag som tidigare inte har prövats av utskottet. Samtliga yrkanden avstyrks. De avser

- en tydlig organisatorisk struktur för dansen,
- en styrgrupp för dansen samt scenkonstens möjligheter,
- dans för barn och unga,
- dokumentation av danskonsten,
- informationscentrum för danskonsten,
- dansens år,
- jämställdhet på dans- och musikområdet,
- scener för musikarrangemang samt betydelsen av arrangörsstödet,
- repetitionslokaler och utrustning för musicerande ungdomar,
- fonogramstödet och
- Opera på Skäret samt Dalhalla.

I betänkandet finns åtta reservationer och fyra särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	5
En tydlig organisatorisk struktur för dansen	5
En styrgrupp för dansen samt scenkonstens turnémöjligheter	8
Dans för barn och unga	9
Dokumentation av danskonsten	11
Informationscentrum för danskonsten	12
Dansens år	12
Jämställdhet på dans- och musikområdet	13
Scener för musikarrangemang samt arrangörsstödets betydelse	15
Repetitionslokaler och utrustning för musicerande ungdomar	17
Fonogramstödet	18
Opera på Skäret samt Dalhalla	19
Reservationer	21
1. En tydlig organisatorisk struktur för dansen, punkt 1 (v)	21
2. Dans för barn och unga, punkt 3 (v)	22
3. Dokumentation av danskonsten, punkt 4 (v)	22
4. Dansens år, punkt 6 (v)	23
5. Jämställdhet på dans- och musikområdet, punkt 7 (v)	23
6. Scener för musikarrangemang samt arrangörsstödets betydelse, punkt 8 (kd)	24
7. Scener för musikarrangemang samt arrangörsstödets betydelse, punkt 8 (v)	25
8. Fonogramstödet, punkt 10 (v)	26
Särskilda yttranden	27
1. En styrgrupp för dansen samt scenkonstens turnémöjligheter, punkt 2 (v)	27
2. Dans för barn och unga, punkt 3 (m, fp, kd, c)	27
3. Informationscentrum för danskonsten, punkt 5 (v)	27
4. Repetitionslokaler och utrustning för musicerande ungdomar, punkt 9 (v)	28
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	29
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004	29
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005	30

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. En tydlig organisatorisk struktur för dansen

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr290 yrkandena 4 och 12 samt 2005/06:Kr398 yrkandena 17 och 18.

Reservation 1 (v)

2. En styrgrupp för dansen samt scenkonstens turnémöjligheter

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr290 yrkande 8 och 2005/06:Kr398 yrkandena 4 och 23.

3. Dans för barn och unga

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr290 yrkande 14 och 2005/06:Kr398 yrkandena 13 och 24.

Reservation 2 (v)

4. Dokumentation av danskonsten

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr290 yrkande 3 och 2005/06:Kr398 yrkande 20.

Reservation 3 (v)

5. Informationscentrum för danskonsten

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr290 yrkande 5 och 2005/06:Kr398 yrkande 21.

6. Dansens år

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr290 yrkande 6 och 2005/06:Kr398 yrkande 22.

Reservation 4 (v)

7. Jämställdhet på dans- och musikområdet

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr286 yrkande 7, 2004/05:Kr290 yrkande 1 och 2005/06:Kr398 yrkandena 1 och 19.

Reservation 5 (v)

8. Scener för musikarrangemang samt arrangörstödet betydelse

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr286 yrkandena 3 och 4, 2004/05:Kr361 yrkande 7, 2005/06:Kr382 yrkande 8 och 2005/06:Kr417 yrkande 11.

Reservation 6 (kd)

Reservation 7 (v)

9. Repetitionslokaler och utrustning för musicerande ungdomar

Riksdagen avslår motion 2004/05:Kr286 yrkandena 5 och 6.

10. Fonogramstödet

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr367 yrkandena 1 och 2.

Reservation 8 (v)

11. Opera på Skäret samt Dalhalla

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr403 och 2005/06:Kr340.

Stockholm den 20 april 2006

På kulturutskottets vägnar

Lennart Kollmats

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Kollmats (fp), Lars Wegedal (s), Eva Arvidsson (s), Paavo Vallius (s), Nikos Papadopoulos (s), Gunilla Tjernberg (kd), Siv Holma (v), Matilda Ernkrans (s), Lena Adelsohn Liljeroth (m), Göran Persson i Simrishamn (s), Cecilia Wikström (fp), Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s), Anna Lindgren (m), Inger Nordlander (s), Rossana Dinamarca (v), Anita Sidén (m) och Lars-Ivar Ericson (c).

Utskottets överväganden

En tydlig organisatorisk struktur för dansen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker fyra motionsyrkanden om

- en tydlig organisatorisk struktur för dansen,
- terminologin inom dansen,
- villkorade statliga bidrag med krav på att arbetsrättsliga avtal följs.

Utskottet hänvisar till att det under de senaste åren har genomförts flera åtgärder för att underlätta för danskonsten i Sverige, både vad gäller anslag och organisatoriska förändringar.

Jämför reservation 1 (v).

Motionerna

I *motion Kr398* anför Vänsterpartiet att regeringen efter en föreslagen utredning ska skapa en tydlig organisatorisk struktur för dansen och därigenom göra dansen till ett tillväxtområde (yrkande 18).

Dessutom anser Vänsterpartiet i *motionerna 2004/05:Kr290* yrkande 4 och *Kr398* yrkande 17 att terminologin beträffande den fria scenkonsten inte är rättvisande. Vänsterpartiet menar att anslagsfördelningen försvåras av att de termer som används för att beskriva danskonstens struktur inte är korrekt. Vid anslagstilldelningen används termen fria dansgrupper, trots att inga egentliga grupper finns. I stället bildas olika ensembler för varje enskild produktion eller föreställning. En förutsättning för att den fria scenkonstens problem och ekonomi ska kunna behandlas på ett adekvat sätt är att en rättvisande terminologi används.

Vänsterpartiet föreslår dessutom i *motion 2004/05:Kr290* yrkande 12 att anslagen till institutioner med statliga anslag ska villkoras med att gällande arbetsrättsliga avtal ska följas.

Bakgrund

I riksdagens utredningstjänsts (RUT) rapport 2005/06:RFR5 Statsbidrag till teater och dans redovisas bl.a. följande långsiktiga åtgärder och reformer som riksdagen fattat beslut om mellan 1997 och 2004 (s. 30):

- Verksamhetsbidragen till regionala och lokala teaterinstitutioner har förstärkts. Vidare har sju regionala teater-, dans- och musikinstitutioner införlivats i det regionala stödsystemet sedan 1997.

- Stödet till fria teater-, dans- och musikgrupper har förstärkts.
- Dansområdet har tillförts medel för utökad verksamhet vid bl.a. Dansens Hus och för ökat verksamhetsbidrag till regionala dansinstitutioner.
- Statens verkliga kostnader för pensioner för anställda inom teater- och danssektorn har synliggjorts fr.o.m. 2001. Institutionerna har tillförts närmare 100 miljoner kronor som kompensation för höjda pensionspremier.

Av RUT:s rapport framgår vidare att följande förändringar har gjorts vad gäller statsbidragen till fria teater- och dansgrupper på anslagsnivå från 1997 och framåt:

- 1997: Anslaget ökades med 5 miljoner kronor för att stödja de fria teater- och dansgruppernas marknadsföring och turnerande.
- 1998 och 1999: Anslaget ökade med 3,8 respektive 5,8 miljoner kronor för att stärka musiklivets arrangörsled.
- 1999: Bidraget till de fria grupperna ökades med 10 miljoner kronor.
- 2002: Stödet till de fria grupperna ökades med 20 miljoner kronor med hänvisning till att den ekonomiska situationen för många fria teater-, dans- och musikgrupper var ansträngd.
- 2003: Anslaget ökades med 2 miljoner kronor för arrangörs- och turnéstöd på dansområdet.

Utskottet

I Kulturrådets budgetunderlag för 2006–2008 anser Kulturrådet att dansområdet befinner sig i ett expansivt skede såväl konstnärligt som publikt. Kulturrådet föreslår att bidragen till dansområdet successivt ökas till att 2008 vara 45 miljoner kronor högre än vid periodens start. Kulturrådet föreslår att höjningen finansieras med reformmedel eller genom en omprioritering av de anslag som Kulturrådet disponerar.

För 2006 höjdes anslaget till vissa teater-, dans- och musikändamål med 20 miljoner kronor (bet. 2005/06:KrU1 s. 48 f.). Av ökningen är 12 miljoner kronor ett engångsbidrag. Förstärkningen är bl.a. avsedd att främja vidareutvecklingen av den professionella dansen, Dansnät Sverige och vissa musikgenrer. Kulturrådet lämnade på regeringens uppdrag i mars 2005 ett förslag till handlingsprogram för den professionella dansen (*Får jag lov*). Efter synpunkter från organisationer, institutioner och enskilda har Kulturrådet 2006 publicerat ett reviderat handlingsprogram för den professionella dansen. Handlingsprogrammet innehåller prioriteringar för 2006–2008.

I det reviderade handlingsprogrammet för den professionella dansen från 2006 konstaterar Kulturrådet att danskonsten är ett jämförelsevis litet konstområde. Till skillnad från teaterns och musikens områden finns det inte en utvecklad infrastruktur för den professionella dansen. Kulturrådet anser vidare att en genomförd resursförstärkning inför 2006 har gjort det möjligt att höja produktionsbidragen till de fria dansgrupperna och koreograferna samt permanenta verksamheten för Dansnät Sverige.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2006 att 4 miljoner kronor avsätts för att etablera en dansallians. Av regleringsbrevet för 2006 framgår att dansalliansen ska verka för frilansande dansares trygghet och minskade beroende av arbetslöshetsförsäkringen samt stimulera till utveckling och rörlighet inom dansområdet. En utgångspunkt för verksamheten ska vara att arbetsmarknadens parter förutsätts träffa erforderliga överenskommelser, avtal, verksamhetsformer och anställningsvillkor i dansalliansen.

Utskottet kan konstatera att det har gjorts betydande insatser för danskonsten i Sverige de senaste åren även om det återstår en del att göra. Utskottet anser att det finns anledning förvänta sig en tydligare organisatorisk struktur för dansen i samband med att Dansnät Sveriges verksamhet blir permanent, det nyligen formulerade handlingsprogrammet för den professionella dansen och dansalliansens tillkomst. Med hänvisning till det avstyrks motion Kr398 (v) yrkande 18.

Kulturrådet har under de senaste åren arbetat med att kartlägga situationen för danskonsten i Sverige bl.a. genom *Får jag lov*. Kulturrådet har även bl.a. genom det reviderade handlingsprogrammet för den professionella dansen lämnat förslag på förändringar som syftar till en bättre situation för danskonstens utövare. Utskottet förutsätter att Kulturrådet har en korrekt bild av danskonstens villkor och att det har genomslag i bidragsgivningen. Utskottet räknar med att inrättandet av en dansallians ska underlätta situationen för professionella dansare. Med anledning av det anförda avstyrker utskottet motionerna 2004/05:Kr290 (v) yrkande 4 och Kr398 (v) yrkande 17.

Kulturrådet fick i 2005 års regleringsbrev uppdraget att se över villkor och riktlinjer för bidragsgivningen till de fria teater- och dansgrupperna. En delrapport lämnades i juni 2005. Den slutliga redovisningen ska avges senast den 1 juli 2006. Av delrapporten framgår att många fria grupper alltjämt uppges arbeta under villkor där anställningsperioder, lönenivåer och pensionsavsättningar inte alltid följer gällande avtal. Samtidigt uppger emellertid de grupper som får verksamhetsbidrag av Kulturrådet att de följer gällande avtal. Av delrapporten framgår även att Kulturrådet med anledning av detta har skärpt kraven på grupperna vad gäller redogörelserna för dessa poster.

Det är naturligtvis oacceptabelt att det förekommer fall där gällande avtal inte följs. Att överenskommelser ska fullföljas är en självklarhet. Utskottet är positivt inställt till att Kulturrådet har skärpt återrapporteringskraven för sina bidragstagare med anledning av den delrapport som har lämnats. Utskottet förväntar sig, liksom ovan, att tillkomsten av dansalliansen ska förbättra situationen för de professionella dansarna. Med anledning av de insatser som har gjorts och i avvaktan på den slutliga rapporten beträffande riktlinjer för bidragsgivningen på teater- och dansområdet avstyrker utskottet motion 2004/05:Kr290 (v) yrkande 12.

En styrgrupp för dansen samt scenkonstens turnémöjligheter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker tre motionsyrkanden om att det bör tillsättas en gemensam styrgrupp för dansinstitutionerna samt att turnerandet för scenkonstens utövare bör underlättas genom samordning och ett särskilt turnéstöd. Utskottet avstyrker motionerna med hänvisning till det arbete som pågår mellan berörda institutioner samt till det ökade anslaget till dansgrupper och deras turnerande. Jämför särskilt yttrande 1 (v).

Motionerna

I två motioner, 2004/05:Kr290 yrkande 8 och Kr398 yrkande 23, föreslår Vänsterpartiet att det bör tillsättas en gemensam styrgrupp för de olika dansinstitutionerna i Sverige. Vänsterpartiet skriver att det i dag finns flera nätverk för dansen, såsom Dansnät Sverige, Dansspridning – Nätverk i Mellansverige samt de fria scenernas nätverk Turnéslingan. Motionärerna menar att det behövs en samordning av nätverken för att sprida danskonsten till de platser som i dag inte inkluderas. Dansnät Sverige bör få i uppgift att samarbeta med de andra nätverken genom att tillsätta en gemensam styrgrupp. Vänsterpartiet anser att regeringen ska följa upp Dansnät Sveriges verksamhet i detta syfte.

Vänsterpartiet skriver i *motion Kr398* yrkande 4 att scenkonstens utövare tvingas använda sina verksamhetsmedel för att finansiera turnékostnader. Motionärerna anser att turnékostnader ska finansieras med ett särskilt turnéstöd. Vänsterpartiet föreslår att regeringen ska ge Kulturrådet i uppdrag att tillsammans med centrumbildningarna ta initiativ till en försöksverksamhet där samordning sker mellan t.ex. utövare/grupper och regioner samt arrangörer.

Utskottet

Det finns tre dansnätverk som erhåller stöd från Kulturrådet. De är Dansnät Sverige, Dansspridning – Nätverk i Mellansverige och Turnéslingan.

Under perioden 2003–2005 har Dansnät Sverige innehaft ett nationellt uppdrag inom området samtida dans. Detta nationella uppdrag gick ut vid utgången av 2005, men Dansnät Sveriges verksamhet som tidigare bedrivits som försök permanentades genom förslag i budgetpropositionen för 2006 (prop. 2005/06:1 utg.omr. 17).

Nätverket Dansspridning – Nätverk i Mellansverige består av 16 dans- och teaterkonsulenter på olika platser i Sverige samt en förmedlare vid Danscentrum i Stockholm. Syftet med Dansspridning är att utveckla gemensamma strategier för professionella dansföreställningar.

Turnéslingan är ett projekt som drivs av de tre fria scenerna Atalante i Göteborg, Dansstationen i Malmö och Moderna Dansteatern i Stockholm. Syftet är att ge svensk utominstitutionell dans möjlighet att turnera och möta ny publik. Projektet har funnits sedan 2000.

Dessutom bedriver Riksteatern turnerande teaterverksamhet och är organiserad som en ideell förening med lokala och regionala arrangörsföreningar samt en central enhet med producerande, förmedlande och främjande uppgifter.

Enligt uppgift från Kulturrådet har de tre nätverken inlett en dialog där bl.a. arrangörsutbildningar diskuteras. Under våren 2006 ska Kulturrådet ta initiativ till en dialog mellan Danscentrum Sverige, Riksteatern, Dansnät Sverige och de regionala danskonsulenterna angående ökad samordning.

Kulturrådet skriver i sitt budgetunderlag för 2006–2008 att fria dansscener som utvecklar dansen blir alltfler, vilket ökar tillgången till dans i hela landet. Kulturrådet anser vidare att möjligheten att ge bidrag till nya nätverk är en viktig anledning till att öka anslaget till arrangörs- och turnéstöd. För 2006 ökades arrangörs- och turnéstödet på dansområdet med 2 miljoner kronor. Bidraget till fria dansgrupper ökades med 5 miljoner kronor.

Utskottet kan konstatera att en dialog redan har inletts mellan de olika nätverk som erhåller statligt stöd. Utskottet ser fram emot vad som kan komma ut av den dialog som Kulturrådet ska ta initiativ till. Utskottet vill även poängtera att det finns ett egenvärde i en mångfald av olika nätverk. Det utesluter emellertid inte att de olika nätverken samarbetar i de fall det anses lämpligt. Med anledning av det anförda avstyrker utskottet motionerna 2004/05:Kr290 (v) yrkande 8 och Kr398 (v) yrkande 23.

Utskottet konstaterar även att möjligheterna till turnerande för dansgrupper torde ha förbättrats i och med de ökade anslagen. Med anledning av det och vad som anförts ovan beträffande samordning av nätverken inom dansområdet avstyrks motion Kr398 (v) yrkande 4.

Dans för barn och unga

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker tre motionsyrkanden med förslag om ökade insatser i syfte att tillgängliggöra danskonsten för barn och ungdomar. Utskottet hänvisar till att det för närvarande görs en översyn på området samt till att det pågår projekt i linje med motionärernas förslag.

Jämför reservation 2 (v) och särskilt yttrande 2 (m, fp, kd, c).

Motionerna

Vänsterpartiet menar i två motioner, 2004/05:Kr290 yrkande 14 och Kr398 yrkande 24, att det är viktigt att se till att satsningar som görs på dansområdet kommer barn och unga till del. Vänsterpartiet skriver att det i huvudsak är frilansande koreografer och dansare som turnerar med produktioner som når barn och unga. Sådana produktioner borde särskilt uppmärksammas, eftersom de ofta utgör den enda kontakt med danskonsten som unga erbjuds.

I *motion Kr398* yrkande 13 föreslår Vänsterpartiet att anslagen för utveckling av teater och dans till barn och ungdomar ska stärkas. Vänsterpartiet menar att dans och teater borde vara en självklar del i skolans arbete. Ett samarbete mellan professionella konstnärer och skolan skapar mötespunkter och ger positiva arbetsmarknadspolitiska effekter genom att ge arbete åt konstnärer. Vänsterpartiet anser vidare att färre elever får uppleva en dansföreställning än en teaterföreställning. Det räcker inte att utövarna av den fria scenkonsten satsar på skolungdomar om inte skolan och förskolan har råd att använda sig av dessa grupper.

Utskottet

Kulturrådet ska verka för att barn och unga får möjlighet att delta i det konstnärliga och kulturella livet, att de får uppleva kultur och att de själva får skapa. Det sker till stor del genom den reguljära bidragsgivningen till kulturinstitutioner och fria grupper. Det görs också genom att Kulturrådet i bidragsgivningen särskilt prioriterar verksamheter som rör barn och unga. Kulturrådet ska den 1 juli 2006 redovisa resultatet av en översyn av bidragen till de fria teater- och dansgrupperna, där frågan om hur bidragen främjar tillgången till teater och dans för barn och unga är en av utgångspunkterna.

Nationellt centrum för främjande av fysisk aktivitet hos barn och ungdom (NCFE), Kulturrådet och Myndigheten för skolutveckling har tagit initiativ till ett gemensamt utvecklingsprogram för dans i skolan. Målsättningen för utvecklingsprogrammet är att främja fysisk aktivitet i skolan genom att ge alla barn tillgång till dans samt att utnyttja dansen för att främja lärandet. Programmet startade 2005 och ska pågå till 2009.

Utskottet vill instämma i motionärernas önskan att danskonsten ska komma unga till del. Som anförts ovan görs mycket för att tillgängliggöra dansen för unga genom den reguljära bidragsgivningen. Utskottet ser fram emot översynen där bl.a. frågan om tillgång till teater och dans för barn och unga behandlas. Samtidigt vill utskottet framhålla att Kulturrådet, Myndigheten för skolutveckling och NCFE på eget initiativ redan arbetar med den här frågan i det nystartade projektet för att aktivera skolungdom genom dans. Utskottet vill inte föregripa redovisningen av nämnda över-

syn och ser positivt på de insatser som redan i dag genomförs. Således avstyrks motionerna 2004/05:Kr290 (v) yrkande 14 och Kr398 (v) yrkandena 13 och 24.

Dokumentation av danskonsten

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker två motionsyrkanden med krav på en dokumentation av den moderna dansen. Utskottet hänvisar till att frågan för närvarande utreds.

Jämför reservation 3 (v).

Motionerna

Vänsterpartiet anser i *motionerna 2004/05:Kr290* yrkande 3 och *Kr398* yrkande 20 att det saknas dokumentation och forskning kring den moderna dansen. Vänsterpartiet anser att regeringen ska ge förslag på hur en dokumentation av dansen kan organiseras.

Utskottet

Fram till 2001 svarade Riksteatern för en viktig del av dokumentationen av den svenska scenkonsten genom att årligen ge ut Teaterårsboken. Därefter har ingen samlad dokumentation av den svenska teaterproduktionen genomförts. Regeringen har tillkallat en särskild utredare (dir. 2005:111) som ska göra en översyn över scenkonstens dokumentation. Utredningen ska vara klar den 30 april 2006.

Utskottet anser att det är angeläget att det finns en dokumentation av dansen för att framtida generationer ska kunna ta del av de erfarenheter och kunskaper som finns i vår samtid. Utan en sådan dokumentation uppstår ett irreparabelt kulturhistoriskt tomrum. Det är tillfredsställande att frågan för närvarande utreds och inom kort ska redovisas. Utskottet anser att riksdagen inte bör föregripa utredningen och avstyrker motionerna 2004/05:Kr290 yrkande 3 och Kr398 yrkande 20.

Informationscentrum för danskonsten

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker två motionsyrkanden om att inrätta ett nationellt informationscentrum för dansen. Utskottet hänvisar till att Dansens Hus på försök ska starta ett informationskontor med den inriktning som motionärerna föreslår.

Jämför särskilt yttrande 3 (v).

Motionerna

Vänsterpartiet skriver i två motioner, 2004/05:Kr290 yrkande 5 och Kr398 yrkande 21 att det behövs ett nationellt informationscentrum för danskonsten. Det nationella informationscentret ska kopplas till de regionala informationscentrum och regionala danskonsulenter som finns.

Utskottet

I mitten av 1990-talet fanns en organisation som hette Dansproduktion Sverige (DPS). Organisationen bestod av en grupp svenska koreografer som ville hitta kontinuitet i en frilansande arbetssituation. Organisationen tillhandahöll information om de olika koreografernas verksamhet, arbetssätt, turnémöjligheter, etc. DPS existerade i fem år.

Dansens Hus planerar att under våren 2006 på försök starta ett informationskontor för dans. Kontoret ska tillhandahålla kontakter och information om svensk dans och svenska koreografer. Informationskontoret är tänkt att fungera med en finsk motsvarighet som förebild och ska ha nationell spännvidd. Verksamheten ska löpa över ett år och finansieras av Stiftelsen Framtidens kultur.

Utskottet konstaterar att Dansens Hus har tagit initiativ till ett informationskontor för dansen. I avvaktan på de erfarenheter detta försök kan ge avstyrker utskottet motionerna 2004/05:Kr290 (v) yrkande 5 och Kr398 (v) yrkande 21.

Dansens år

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker två motionsyrkanden om ett dansens år. Utskottet hänvisar till att de insatser som görs är tillräckliga samt att dansprojekt kan ingå i de teman som har bestämts för innevarande och kommande år.

Jämför reservation 4 (v).

Motionerna

Vänsterpartiet föreslår i *motionerna 2004/05:Kr290* yrkande 6 och *Kr398* yrkande 22 att regeringen ska se över möjligheterna att genomföra ett dansens år. Vänsterpartiet menar att ett sådant år skulle uppmärksamma och utveckla danskonsten.

Utskottet

Regeringen har utlyst 2006 till mångkulturår. Syftet med mångkulturåret är enligt regleringsbrevet för 2006 att på ett bestående sätt öka alla invånares möjligheter att delta i kulturlivet och att skapa ett samspel mellan olika kulturtraditioner. Offentligt finansierade kulturverksamheter ska på ett tydligt sätt spegla och införliva den etniska och kulturella mångfald som finns i dagens Sverige. En redovisning av hela uppdraget i form av ett slutbetänkande ska redovisas senast den 1 juli 2007.

Regeringen har utlyst 2007 till ett särskilt barnkulturår.

År 2005 var det designår.

Utskottet anser att de insatser som har gjorts och som görs är tillräckliga för att danskonsten i Sverige ska uppmärksammas och utvecklas. Utskottet vill även framhålla att dansprojekt mycket väl kan ingå som del i både mångkulturåret och barnkulturåret. Ett tillkännagivande från riksdagen om ett dansens år är därför inte nödvändigt. Utskottet avstyrker därmed *motionerna 2004/05:Kr290* (v) yrkande 6 och *Kr398* (v) yrkande 22.

Jämställdhet på dans- och musikområdet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker fyra motionsyrkanden som syftar till att öka jämställdheten på dans- eller musikområdet. Utskottet hänvisar till att jämställdheten inom dansområdet är under utredning samt att staten inte bör påtvinga självständiga aktörer de krav som föreslås.

Jämför reservation 5 (v).

Motionerna

Vänsterpartiet framför tre olika förslag för att uppnå jämställdhet på dans- och musikområdet. I *motion Kr398* föreslås att institutioner som erhåller mer än 1 miljon kronor i offentligt stöd ska redovisa i sin återrapportering vilka åtgärder som har vidtagits för att motverka diskriminering. Regeringen bör se över möjligheterna för en sådan lagstiftning (yrkande 1).

I *motionerna 2004/05:Kr290* yrkande 1 och *Kr398* yrkande 19 begär partiet att danskonsten och dess finansiering ska analyseras utifrån ett feministiskt perspektiv. Motionärerna är medvetna om att regeringen har tillsatt en kommitté med uppgift att se över jämställdheten inom scenkonstområdet. Enligt deras mening saknar kommittén emellertid uppdrag att analysera konstarnas strukturer och deras orsaker ur ett jämställdhetsperspektiv.

I *motion 2004/05:Kr286* yrkande 7 begär Vänsterpartiet slutligen att det ska ordnas ett seminarium i syfte att åstadkomma jämlika möjligheter för kvinnor inom musiksektorn. Motionärerna menar att musikområdet och musikbranschen hör till de områden som är särskilt mansdominerade.

Utskottet

Av förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet framgår att kulturinstitutionerna årligen ska rapportera till Kulturrådet hur de statliga medlen har använts. Teater-, dans- och musikinstitutionernas årliga redogörelse för verksamheten ska innehålla avsnitt om vad som görs för att skapa lika förutsättningar för kvinnor och män på respektive institution i hela verksamheten. För 2006 ska ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv integreras i hela Kulturrådets verksamhet. Institutioner och organisationer som erhåller statsbidrag har ett särskilt uppdrag att verka för att målen ska uppnås. Bidragsmottagarna ska redovisa hur de arbetar för att uppfylla målen.

Regeringens kommitté för jämställdhet inom scenkonstområdet (dir. 2004:39) ska lämna sitt slutbetänkande senast den 28 april 2006. Kommitténs huvuduppgift är att lämna förslag till hur ett jämställdhets- och genusperspektiv kan bli en påverkande kraft inom scenkonsten. I uppdraget ingår att analysera könsmaktsordningen inom scenkonstområdet och att lämna förslag till hur dessa strukturer kan förändras.

Utskottet kan med tillfredsställelse konstatera att Kulturrådet har krav på återrapportering beträffande jämställdhet och mångfald från sina bidragsmottagare. Vad gäller ändrade direktiv för Regeringens kommitté för jämställdhet inom scenkonstområdet anser utskottet att de direktiv som fastställts ger tillräckliga instruktioner. Dessutom kan utskottet konstatera att den tidsram som utredningen ska följa rimligtvis inte ger utrymme för några tilläggsdirektiv. Beträffande ett seminarium för ökad jämställdhet inom musiksektorn vill utskottet framhålla att det bör ankomma på musikbranschen att ta ett sådant initiativ. För det första bör inte staten påtvinga självständiga aktörer krav om att anordna dylika aktiviteter. För det andra anser utskottet att trovärdigheten och resultaten av ett sådant seminarium blir mer betydelsefullt om initiativet till ett sådant arrangemang kommer från musikbranschen. Med anledning av det anförda avstyrker utskottet *motionerna Kr398* (v) yrkandena 1 och 19, *2004/05:Kr290* (v) yrkande 1 och *2004/05:Kr286* (v) yrkande 7.

Scener för musikarrangemang samt arrangörsstödets betydelse

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker fem motionsyrkanden om scener för musikarrangemang samt arrangörsstödets betydelse. Utskottet anser att de resurser som tilldelas arrangörssverksamhet för musik är tillräckliga för närvarande.

Jämför reservationerna 6 (kd) och 7 (v).

Motionerna

Kristdemokraterna föreslår i *motionerna 2004/05:Kr361* yrkande 7 och *2005/06:Kr417* yrkande 11 att Kulturrådet bör få i uppdrag att se över vad som krävs för att rådet ska ha möjlighet att stödja en utveckling av scener för populärmusik. Motionärerna skriver att mer än hälften av Sveriges befolkning går på minst en konsert varje år. Eftersom intresset för konserter är så stort är det enligt deras mening viktigt att det finns ett utbud som representerar olika delar av musikområdet.

Vänsterpartiet anser i *motion 2004/05:Kr286* yrkande 3 att det fria musiklivet är beroende av tillgång till lämpliga lokaler/scener och ett fungerande arrangörsled. Motionärerna anför att det behövs ett nät av musikarrangörer i hela landet. Vänsterpartiet föreslår att riksdagen ska ge regeringen till känna att arrangörsledet i samtliga musikgenrer behöver stärkas. I samma motion, *2004/05:Kr286*, anser Vänsterpartiet dessutom att det behövs åtgärder för att säkra tillgången till scener/spelställen där musik kan framföras inför publik. Vänsterpartiet föreslår att riksdagen gör ett tillkännagivande om detta (yrkande 4).

Miljöpartiet skriver i *motion Kr382* yrkande 8 att arrangörsstödet behöver reformeras för att underlätta ekonomiskt för musiker. Ett ökat arrangörsstöd skulle också främja olika former av möten mellan amatörer och professionella eller mellan musik och dans. Miljöpartiet menar att riksdagen bör göra ett tillkännagivande om arrangörsstödets betydelse för ett levande och vitalt musik- och dansliv.

Utskottet

Under innevarande mandatperiod har arrangörsstödet förstärkts flera gånger:

- 2002: *Stödet till fria teater-, dans- och musikgrupper* höjdes med 20 miljoner kronor med anledning av gruppernas ansträngda situation.
- 2004: I betänkande 2003/04:KrU1 (s. 36–38) höjdes stödet till arrangerande musikföreningar med 2 miljoner kronor som en uppföljning av höjningen 2002.

- 2006: Anslag 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål* höjdes med sammanlagt 20 miljoner kronor för att främja vissa musikgenrer såsom jazz, nutida konstmusik samt folk- och världsmusik. Av höjningen gick 2 miljoner kronor till arrangerande musikföreningar.

Av Kulturrådets regleringsbrev för 2006 framgår att rådet ska beakta vad riksdagen och regeringen har anfört om inriktningen på stödet till musiklivets arrangörer.¹

Av det aktuella betänkandet framgår att kulturutskottet ansåg att det statliga stödet behövde omfördelas till regional kulturverksamhet. Utskottet ansåg att omfördelningarna borde göras bl.a. till förmån för ett mera långsiktigt stöd till arrangerande musikföreningar. Justeringarna motiverades av att det är angeläget att främja ett brett, varierande och kvalitativt högtstående musikutbud i hela landet.

Kulturrådet skriver i sin årsredovisning för 2004 att utvecklingsinsatserna inom teater-, dans- och musikområdet under året bl.a. har fokuserat på projekt som rör utveckling och utbildning av arrangörsnät.

Av regleringsbrevet för 2006 framgår att ett av Rikskonserters mål för svensk och internationell konsertproduktion är att Rikskonserters produktioner ska komplettera det regionala och lokala musikutbudet. Därtill ska Rikskonserterna ge musikformer med svag institutionell förankring en starkare ställning i musiklivet. Rikskonserterna ska även främja utvecklingen av olika musikgenrer. I samverkan med musiklivets organisationer ska Rikskonserterna verka för bättre arbetsförutsättningar för det fria musiklivet. Rikskonserterna ska också främja det unga musiklivet genom ett kvalitativt musikutbud, samverkansprojekt och utvecklingsarbete.

Kulturrådet skriver i sitt budgetunderlag för åren 2006–2008 att ett väl fungerande arrangörsled är en viktig del av den nationella kulturpolitiken. Exempel på ett sådant stöd är bidragen till bl.a. arrangerande musikföreningar samt utvecklingsbidragen till de regionala teater-, dans- och musikinstitutionerna. I båda fallen är arrangörsverksamhet ett prioriterat område.

Utskottet kan konstatera att staten i anslagsfördelningen har gjort ökade insatser för att förbättra möjligheterna för musikarrangemang. Av Kulturrådets skrivningar framgår att arrangörsstödet är ett prioriterat område för bidragsgivningen. Utskottet anser att det inte är påkallat att fördela ytterligare resurser till att förbättra arrangörsmöjligheterna på musikområdet för närvarande. Utskottet avstyrker således motionerna 2004/05:Kr361 (kd) yrkande 7, Kr417 (kd) yrkande 11, 2004/05:Kr286 (v) yrkandena 3 och 4 samt motion Kr382 (mp) yrkande 8.

¹ Prop. 1997/98:1, utg.omr. 17, s. 37, bet. 1997/98:KrU1, s. 85 f.

Repetitionslokaler och utrustning för musicerande ungdomar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker två motionsyrkanden om tillgången till repetitionslokaler för musiker samt statlig subvention av musikutrustning. Utskottet anser att frågan om repetitionslokaler är en kommunal fråga samt att tillgängliga resurser inte medger den föreslagna subventionen.

Jämför särskilt yttrande 4 (v).

Motionen

Vänsterpartiet anser i *motion 2004/05:Kr286* yrkande 5 att möjligheterna att skapa en statlig stödform för repetitionslokaler bör övervägas. Motionärerna anför att olika studieförbund gör stora insatser för att ge ungdomar möjlighet att tränas i musik. I takt med kommunala nedskärningar minskar dessa möjligheter, inte minst om även anslagen till studieförbunden skärs ned. Vänsterpartiet menar att det behövs olika åtgärder för att komma till rätta med bristen på funktionella repetitionslokaler. Riksdagen bör som sin mening ge detta till känna för regeringen.

I samma motion, *2004/05:Kr286*, skriver Vänsterpartiet att en del ungdomar tvingas välja bort musiken på grund av höga kostnader för instrument. För de som musicerar i band tillkommer kostnader för t.ex. förstärkare, sånganläggning och repetitionslokal. Motionärerna anför att vissa kostnader kan hållas nere för den som är med i ett studieförbund, men att kostnader ändå kan tillkomma för den som vill göra inspelningar. Det är dyrbart för studieförbunden och olika ideella musikföreningar att köpa och tillhandahålla tekniskt avancerad musikutrustning. Vänsterpartiet anser att regeringen bör överväga att införa nya stödformer för studieförbunden och ideella musikföreningar avseende tekniskt avancerad utrustning (yrkande 6).

Utskottet

Utskottet behandlade i betänkande 2000/01:KrU4 (s. 28–30) en motion från Peter Pedersen (v) om att i lag slå fast kommunernas skyldighet att ansvara för tillgången till allmänna samlingslokaler. Utskottet delade motionärens uppfattning att det är viktigt att det finns platser där människor kan mötas och att samlingslokalerna fyller en viktig funktion i detta syfte. Utskottet ansåg emellertid att frågan om tillgången till allmänna samlingslokaler är en kommunal fråga och att kommunerna inte i lag ska åläggas skyldighet att tillhandahålla allmänna samlingslokaler.

Ungdomars tillgång till meningsfull fritidsverksamhet som t.ex. att spela musik är en betydelsefull del av Sveriges kulturpolitik. En del lyckas även försörja sig på musiken och ytterligare några blir förebilder för ungdomar

samt bidrar till Sveriges anseende i internationella sammanhang. Utskottet anser emellertid liksom vid den tidigare behandlingen att frågan om tillgång till lokaler för bl.a. musicerande är en kommunal fråga. Utskottet kan även konstatera att budgetramen och de kulturpolitiska prioriteringarna för närvarande inte medger statlig subvention av musikutrustning utöver de satsningar på musik som redan görs.

Med anledning av det ovan anförda avstyrker utskottet motion 2004/05: Kr286 (v) yrkandena 5 och 6.

Fonogramstödet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker två motionsyrkanden om det statliga fonogramstödet. Frågan har nyligen behandlats. Utskottet ser ingen anledning att ändra sitt tidigare ställningstagande.

Jämför reservation 8 (v).

Motionen

Peter Pedersen föreslår i *motion Kr367 (v)* yrkande 1 att det statliga stödet till fonogramutgivning ska utformas så att det motverkar koncentration och likriktning på fonogrammarknaden. Motionären menar vidare att målet för stödet bör vara att underlätta tillkomsten av oberoende skivbolag och deras utgivning av musik. I samma motion, *Kr367 (v)*, föreslår motionären att regeringen ska vidta åtgärder i syfte att underlätta tillkomsten av fler oberoende skivbolag. Motionären anser att stödet ska vara oberoende av vilket försäljnings- och distributionssätt som används. Även andra åtgärder som syftar till tillkomsten av fler oberoende skivbolag bör stödjas, t.ex. stöd till utbildningar inom studieförbunden eller framtagande av information och råd om hur skivbolag startas (yrkande 2).

Utskottet

Kulturrådet skrev i utvärderingen av försöket med ett differentierat fonogramstöd (*Fortsatta former*, 2004) att det statliga fonogramstödet har en fortsatt viktig uppgift. Stödet bidrar till att upprätthålla bredd i utgivningen. Det är i huvudsak de små och medelstora producenterna som står för utgivningen av kvalitetsmusik. De tar den ekonomiska risken att vara nyskapande och har det största behovet av fonogramstöd. Det ger bolagen mod att ge ut kulturellt värdefulla fonogram som inte kan förväntas bli kommersiellt framgångsrika.

Utskottet behandlade regeringens förslag med anledning av utvärderingen i betänkande 2004/05:KrU1 (s. 104–106). Utskottet konstaterade då att fonogrammarknaden under senare år har genomgått en stark förändring. Det fanns en ägarkoncentration som innebar att ett fåtal multinationella

bolag dominerade marknaden, och den tekniska utvecklingen har i hög grad påverkat produktion och distribution. Med anledning av den omvälvande tekniska utvecklingen ansåg utskottet att regeringen skulle ha mandat att besluta om riktlinjerna för stödet framöver.

Utskottet instämmer i Kulturrådets uppfattning om fonogramstödet viktiga uppgift. Fonogramstödet säkerställer mångfalden och främjar nyskapande initiativ på musikområdet. Utskottet ser ingen anledning att ändra sitt ställningstagande i denna fråga och avstyrker därmed motion Kr367 (v) yrkandena 1 och 2.

Opera på Skäret samt Dalhalla

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker två motioner om Opera på Skäret samt Dalhalla. Utskottet anser att regeringen i dialog med berörda institutioner ska besluta om vilka som ska erhålla statsbidrag.

Motionerna

Johan Pehrson skriver i *motion Kr340* (fp) att Opera på Skäret i Ljusnarsberg är på väg att bli ett musikteatercentrum. Flera högkvalitativa produktioner har genomförts. Tillsammans med Örebro universitet genomfördes en högre sångarutbildning både 2004 och 2005. Målen med verksamheten är bl.a. att etablera en internationellt känd operascen i Bergslagen och att skapa ett natur- och kulturcentrum med förutsättningar för återhämtning. Motionären menar att projektet i Ljusnarsberg har en stor potential och att staten bör uppmärksamma initiativet.

Anneli Särnblad m.fl. föreslår i *motion 2004/05:Kr403* (s) att samarbete med Dalhalla ska övervägas när de stora musikdramatiska scenernas nationella uppdrag utarbetas. Motionärerna anför att det gamla kalkbrottet i Rättviks kommun har omvandlats till en anläggning som kan ge unika natur- och kulturupplevelser. Under operafestivalen i Dalhalla erbjuds föreställningar till en bredare publik än som i vanliga fall tar del av opera. Motionärerna anser att det därför finns goda skäl att överväga ett sådant samarbete.

Utskottet

Statsbidrag till regional kulturverksamhet lämnas enligt en förordning (1996:1598). Statsbidrag får bl.a. ges till teater-, dans- och musikinstitutioner. Statsbidrag lämnas till regionala och lokala institutioner som regeringen har förklarat berättigade till ett sådant stöd. Statsbidrag lämnas

endast till regionala och lokala institutioner som också får bidrag från lands-
ting, kommun eller annan huvudman. Ändamålet med bidraget är att
möjliggöra en mångsidig verksamhet av hög kvalitet.

Verksamheten vid Dalhalla har behandlats tidigare i betänkande 1999/2000:
KrU10. Utskottet konstaterade då att verksamheten vid Dalhalla har haft
en imponerande utveckling och att verksamheten med den breda publiktill-
strömningen och det växande internationella samarbetet är ett betydelse-
fullt inslag i landets kulturliv. Utskottet ansåg att det alltfört bör vara
regeringens ansvar att besluta om vilka institutioner som bör ingå bland de
statsbidragsberättigade regionala teater-, dans- och musikinstitutionerna
och att föreslå finansiering av statligt bidrag till sådana institutioner.

Utskottet anser alltså att Dalhalla och även Opera på Skäret är bety-
delsefulla inslag i landets kulturliv. Utskottet vill uppmuntra initiativkraf-
ten och engagemanget som möjliggjort deras framväxt. Utskottet anser
emellertid att det även i fortsättningen bör vara regeringens ansvar att –
efter kontakter från berörda regioner och efter förhandlingar med dem om
villkor och förutsättningar – besluta om vilka institutioner som bör ingå
bland de statsbidragsberättigade regionala teater-, dans- och musikinstitutio-
nerna och att föreslå finansiering av statligt bidrag till sådana institutioner.
Med anledning av det ovan anförda avstyrker utskottet motionerna Kr340
(fp) och 2004/05:Kr403 (s).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. En tydlig organisatorisk struktur för dansen, punkt 1 (v)

av Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en tydlig organisatorisk struktur för dansen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr290 yrkandena 4 och 12 samt 2005/06:Kr398 yrkandena 17 och 18.

Ställningstagande

Inom kulturpolitiken används termen fria teater- och dansgrupper. Denna terminologi stämmer med befintlig struktur endast när det gäller teatergrupperna. På dansområdet existerar emellertid inga egentliga dansgrupper eftersom olika strukturer bildas för specifika produktioner och projekt. När man buntar ihop olika strukturer under ett begrepp och gör dem till något förment enhetligt göms samtidigt en del av verkligheten. Då osynliggörs den fria danskonstens verkliga struktur, vilket försvårar bedömningen av anslagsfördelningen. Vi anser att en rättvisande terminologi är en förutsättning för att den fria scenkonstens problem och ekonomi ska få en adekvat behandling.

Inom scenkonstområdet finns det i dag avtal som stipulerar lägstalöner och även andra åtaganden för arbetsgivaren. Dessa avtal ska givetvis följas. Vi anser att det bör ställas krav på de institutioner som erhåller statligt stöd att arbetsrättsliga avtal ska följas.

Vår uppfattning är att det behövs en samlad bild av danskonstens förutsättningar. Regeringen bör initiera en utredning som ska studera dansens problem och förutsättningar för att därigenom skapa en tydlig struktur för dansen. Vi anser att det konstnärliga innehållet är en uppgift som helt och hållet ska ligga på konstnärerna, men den organisatoriska strukturen kräver en tydlig politik för dansen som konstform.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna 2004/05:Kr290 (v) yrkandena 4 och 12 samt Kr398 (v) yrkandena 17 och 18.

2. Dans för barn och unga, punkt 3 (v)

av Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om dans för barn och unga. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr290 yrkande 14 och 2005/06:Kr398 yrkandena 13 och 24.

Ställningstagande

När kommuner genomför nedskärningar leder det ofta till att kulturens villkor försämras. Barn och ungdomar i förskola och skola har mycket begränsad möjlighet att få möta och uppleva teater, dans och musik. Dessa kulturformer borde vara självklara inslag i skolans arbete. Samarbete mellan professionella konstnärer och skolan skapar fruktbara mötespunkter och ger positiva arbetsmarknadspolitiska effekter. Trots att dansen har fått ett uppsving de senaste åren är det mycket färre elever som fått uppleva en dansföreställning än en teaterföreställning. En teaterföreställning och en dansföreställning per år för alla elever bör vara ett minimum. Vi anser att det är viktigt att se till att satsningar som kommer barn och unga till del görs på dansområdet. Unga människor kommer i huvudsak i kontakt med frilansande koreografer och dansare som turnerar. Den delen av dansområdet bör därför särskilt lyftas fram.

Vad vi här har framhållit om betydelsen av att det görs satsningar på dansområdet som kommer barn och unga till del bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion Kr398 (v) yrkandena 13 och 24.

3. Dokumentation av danskonsten, punkt 4 (v)

av Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om dokumentation av danskonsten. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr290 yrkande 3 och 2005/06:Kr398 yrkande 20.

Ställningstagande

I dag finns ingen kontinuerlig dokumentation eller forskning kring den moderna dansen. Det skapar ett kulturhistoriskt tomrum eftersom den moderna danskonsten inte tas till vara åt kommande generationer. Det försvårar också möjligheterna till forskning på området då det kommer att saknas material om den moderna dansen.

Vi anser att regeringen bör återkomma med förslag till hur en kontinuerlig dokumentation av den moderna dansen kan organiseras. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna genom att bifalla motionerna 2004/05:Kr290 (v) yrkande 3 och Kr398 (v) yrkande 20.

4. Dansens år, punkt 6 (v)

av Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om dansens år. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr290 yrkande 6 och 2005/06:Kr398 yrkande 22.

Ställningstagande

Kulturrådet har kommit med en rad spännande förslag för danskonsten. Ett dansens år skulle kunna innebära uppmärksamhet och utveckling av danskonsten i hela landet och på bred front visa dansens möjligheter. Vi anser att regeringen bör se över möjligheterna att inom lämplig tidsrymd genomföra ett dansens år. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna genom att bifalla motionerna 2004/05:Kr290 (v) yrkande 6 och Kr398 (v) yrkande 22.

5. Jämställdhet på dans- och musikområdet, punkt 7 (v)

av Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om jämställdhet på dans- och musikområdet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr286 yrkande 7, 2004/05:Kr290 yrkande 1 och 2005/06:Kr398 yrkandena 1 och 19.

Ställningstagande

Att danskonsten domineras av kvinnor är ett faktum. På scenkonstområdet får dansen de lägsta anslagen och på de flesta områden inom scenkonsten är lönen högre för män än för kvinnor. Vi anser att det beror på en gammal patriarkal maktstruktur som slår igenom även i de kulturpolitiska prioriteringarna. Regeringen har visserligen tillsatt en kommitté som ska se över jämställdheten inom scenkonstområdet, men kommittén har inget uppdrag att analysera just de olika konstarternas ojämlika strukturer och vad som orsakar detta. Vi anser att danskonsten och dess medelstilldelning ska analyseras utifrån en feministisk maktanalys i syfte att komma till rätta med den obalans som gäller på det kulturpolitiska området och danskonsten.

Vi efterlyser ett system där bidragsberättigade institutioner på ett aktivt sätt åtar sig att följa en icke-diskriminerande ordning. Det bör ske genom att institutionerna varje år redovisar vilka åtgärder som vidtagits och hur kraven på mångfald har uppfyllts. Vi anser att regeringen bör se över möjligheterna att införa en sådan ordning.

Musikbranschen hör till de områden som i särskilt hög grad är mansdominerade. Orkestrar har exempelvis en oerhört hierarkisk struktur. Vi anser att regeringen bör uppdra åt lämplig instans att ordna ett inledande seminarium med folk från musikhögskolor, Sveriges musik- och kulturskoleråd (SMOK), Sveriges Orkesterförbund, Svenska Musikerförbundet, de statliga orkestrarna, Musikarrangörer i samverkan, musikbranschen, olika intressanta modellprojekt och andra tillämpliga instanser, organisationer och grupper samt att efter en grundlig genomlysning komma med förslag till åtgärder som ger kvinnor samma möjligheter som män inom musiksektorn.

Vi anser att riksdagen bör ge regeringen till känna vad vi här har anfört. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr286 (v) yrkande 7, 2004/05:Kr290 (v) yrkande 1 och Kr398 (v) yrkandena 1 och 19.

6. Scener för musikarrangemang samt arrangörstödet betydelse, punkt 8 (kd)

av Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om scener för musikarrangemang samt arrangörstödet betydelse. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr286 yrkandena 3 och 4, 2004/05:Kr361 yrkande 7, 2005/06:Kr382 yrkande 8 och 2005/06:Kr417 yrkande 11.

Ställningstagande

Den inspelade musiken kan aldrig ersätta det levande framförandet. Konserter med levande musik spelar en omistlig roll i musiklivet. Mer än hälften av befolkningen går på minst en konsert varje år, vilket gör konserten till en av de mest spridda kulturaktiviteterna i Sverige. Eftersom det finns ett så stort intresse är det viktigt att det finns ett utbud som representerar olika delar av musikområdet. Kulturrådet har bl.a. påpekat bristen på scener för populärmusiken. Vi anser att Kulturrådet bör få i uppdrag att se över vad som krävs för att Kulturrådet ska kunna stödja en positiv utveckling av scener för populärmusiken. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna genom att bifalla motionerna 2004/05:Kr361 (kd) yrkande 7 och Kr417 (kd) yrkande 11.

7. Scener för musikarrangemang samt arrangörsstödet betydelse, punkt 8 (v)

av Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om repetitionslokaler och utrustning för musicerande ungdomar. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr286 yrkandena 3 och 4, 2004/05:Kr361 yrkande 7, 2005/06:Kr382 yrkande 8 och 2005/06:Kr417 yrkande 11.

Ställningstagande

Det råder brist på scener och spelställen där musik kan framföras inför publik. Det finns visserligen ett stort antal musikfestivaler runt om i landet, men det är ganska svårt att få möjlighet att uppträda på dessa om man saknar skivkontrakt och är okänd. Om bristen på spelställen fortsätter och till och med försämras finns en risk att det påverkar framväxten av en ny musikgeneration negativt. Vi anser att det behövs åtgärder för att säkra tillgången till scener och spelställen där musik kan framföras inför publik. Det gäller inte minst för alla de ungdomar som spelar musik.

Det fria musiklivet är mycket beroende av tillgång till lämpliga lokaler och scener samt ett fungerande arrangörsled. Det är därför viktigt att på olika sätt uppmuntra, stödja och säkerställa ett vittförgrenat nät av musikarrangörer i hela landet. Inte sällan består arrangörsledet av eldsjälar, som arbetar ideellt. Det behövs enligt vår uppfattning ytterligare åtgärder i syfte att stärka arrangörsledet i samtliga musikgenrer. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna genom att bifalla motion 2004/05:Kr286 yrkandena 3 och 4.

8. Fonogramstödet, punkt 10 (v)

av Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om fonogramstödet. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr367 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Det har skett en kraftig koncentration av större skivbolag internationellt sett. Flertalet av de svenska skivbolagen har blivit uppköpta av internationella jättar. De största intäkterna av den svenska musikproduktionen hamnar i andra länder. Samtidigt tillkommer nya och oberoende skivbolag inom landet. Elektronisk nedladdning av musik tar bort mellanleden mellan musiker och publik, vilket skivindustrin förstår ser som ett hot.

Målsättningen inom musikbranschen måste vara att möjliggöra musikalisk mångfald och bredd. Det statliga fonogramstödet ska därför utformas på ett sätt som motverkar fortsatt koncentration och likriktning av fonogrammarknaden. Ett mål för stödet bör vara att underlätta tillkomsten av oberoende skivbolag och deras utgivning av musik oavsett försäljnings- och distributionssätt. Även i övrigt bör olika åtgärder som syftar till att underlätta tillkomsten av fler oberoende skivbolag vidtas. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna genom att bifalla motion Kr367 (v) yrkandena 1 och 2.

Särskilda yttranden

1. En styrgrupp för dansen samt scenkonstens turnémöjligheter, punkt 2 (v)

Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v) anför:

Vi anser att det bör tillsättas en styrgrupp för de olika dansinstitutionerna. Det behövs för att sprida danskonsten till de platser som i dag inte inkluderas i de olika dansnätverken. Dansnät Sverige bör enligt vår mening få i uppgift att i samarbete med de andra nätverken tillsätta en gemensam styrgrupp.

Vi anser vidare att turnékostnader ska finansieras med ett särskilt turnéstöd. Turnerandet kan även underlättas av en samordning på dansområdet. En samordning skulle även innebära att utövarnas turnékostnader minskar eftersom de i högre utsträckning skulle kunna prioritera verksamheten.

2. Dans för barn och unga, punkt 3 (m, fp, kd, c)

Lennart Kollmats (fp), Gunilla Tjernberg (kd), Lena Adelsohn Liljeroth (m), Cecilia Wikström (fp), Anna Lindgren (m), Anita Sیدن (m) och Lars-Ivar Ericson (c) anför:

Vi anser att det behövs en kultursatsning på landets grundskolor i form av ett statligt stöd till olika kulturella aktiviteter för skolbarn. Denna kulturella skolsatsning ska syfta till att grundskoleelever får ta del av professionell kultur bl.a. i form av dans. Med den satsning vi förespråkar görs kulturen till en naturlig och viktig del i barns vardag.

3. Informationscentrum för danskonsten, punkt 5 (v)

Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v) anför:

Enligt vår mening behövs det ett nationellt informationscentrum för danskonsten. Det finns ett stort intresse och behov av ett informationscentrum för dansen. Som det nu ser ut måste information sökas på många håll, och ingen aktör inom området kan ta ett samlat ansvar för informationsspridning. Behovet är stort, såväl inom branschen som för en intresserad allmänhet. Eftersom dansen i högsta grad är internationell bör ett informationscentrum även verka över nationsgränserna.

4. Repetitionslokaler och utrustning för musicerande ungdomar, punkt 9 (v)

Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v) anför:

Vi anser att det behövs bättre repetitionslokaler för musiker. Bristen på funktionella repetitionslokaler är ett stort problem runt om i landet. Det brukar sägas att det är en kommunal angelägenhet att tillse att det finns tillgång till repetitionslokaler, men i takt med de kommunala nedskärningarna har ungdomars kulturyttringar svårt att hävda sig. Vi anser att det kan övervägas om man inte ska inrätta en statlig stödform som ger möjlighet till bidrag för att skapa funktionella repetitionslokaler.

Det är dyrbart för studieförbund och ideella musikföreningar att tillhandahålla tekniskt avancerad musikutrustning. Kostnader för instrument kan fungera som en utslagsmekanism som gör att en del ungdomar tvingas välja bort musiken. Även här anser vi att tillkomsten av nya stödformer för studieförbunden och ideella musikföreningar kan övervägas.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004

2004/05:Kr286 av Peter Pedersen m.fl. (v):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om ytterligare åtgärder i syfte att stärka arrangörsledet
för samtliga musikgenrer.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om behovet av åtgärder för att öka tillgången till scener/
spelställen där musik kan framföras live, dvs. inför publik.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att åtgärda bristen på funktionella repetitionslokaler,
inte minst för de ungdomar som musicerar.
6. Riksdagen begär att regeringen utreder möjligheten att tillskapa en
stödform som ger studieförbunden och ideella musikföreningar möj-
lighet till bidrag för avancerad teknisk musikutrustning.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att uppdra åt lämplig instans att anordna seminarium
och samråd med berörda parter och intressanta projekt för att efter
grundlig genomlysning komma med förslag till åtgärder för att åstad-
komma jämlika möjligheter för kvinnorna inom musiksektorn.

2004/05:Kr290 av Tasso Stafilidis m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om en översyn av anslagen till danskonsten utifrån en
feministisk analys.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om dokumentation av den moderna nutida dansen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om behovet av en rättvisande terminologi som förutsätt-
ning för en adekvat behandling av den fria scenkonstens problem
och ekonomi.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om ett nationellt informationscentrum för danskonsten i
Sverige.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om ett Dansens år.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att följa upp satsningen på Dansnät Sverige med en
samordning av de olika nätverken för dans, exempelvis med en
gemensam styrgrupp.

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att anslagen till institutioner med statliga anslag skall villkoras med att gällande arbetsrättsliga avtal följs.
14. Riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning så att barn och unga får ta del av den samhällsstödda danskonsten.

2004/05:Kr361 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om scener för populärmusiken.

2004/05:Kr403 av Anneli Särnblad m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att överväga samarbete med Dalhalla när de stora musikdramatiska scenernas nationella uppdrag utarbetas.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005

2005/06:Kr340 av Johan Pehrson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Opera på Skäret i Ljusnarsberg.

2005/06:Kr367 av Peter Pedersen (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det statliga fonogramstödet till fonogramutgivning skall utformas på ett sätt som motverkar fortsatt koncentration och likriktning på fonogrammarknaden och att mål för stödet bör vara att underlätta tillkomsten av oberoende skivbolag och deras utgivning av musik oavsett försäljnings- och distributionssätt.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder i syfte att underlätta tillkomsten av fler oberoende skivbolag.

2005/06:Kr382 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp, -):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om arrangörstödet betydelse för ett levande och vitalt musik- och dansliv.

2005/06:Kr398 av Tasso Stafilidis m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om möjligheten att lagstifta om krav på redovisning av de åtgärder gällande icke-diskriminering som vidtagits och redovisning av hur kraven uppfyllts.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om turnéstöd.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om teater och dans i skolan.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om terminologin för den fria scenkonsten.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om en politik för dansen.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om en översyn av anslagen till danskonsten utifrån en
feministisk analys.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om dokumentation av den moderna nutida dansen.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om ett nationellt informationscentrum för danskonsten i
Sverige.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om ett dansens år.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att följa upp satsningen på Dansnät Sverige med en
samordning av de olika nätverken för dans, exempelvis genom en
gemensam styrgrupp.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att satsningar på dansområdet kommer barn och
unga till del.

2005/06:Kr417 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om scener för populärmusiken.